

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Égész évre ——— 24 kon.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadják el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 242. szám.

Szombat, október 24.

Menedékház.

Nagybecskerek, október 24.

(X) A hétfői tárgysorozat egyik pontjában szerényen meghuzódik egy igénytelen tárgy, mely megérdemli, hogy a közvélemény bővebben foglalkozzék vele, elismeréssel adózván mindazoknak, kik a nevezett intézmény létesítésén fáradoztak.

Nem valami egetverő ujtásról vagy alkotásról van szó, csupán csak arról, hogy Nagybecskerek városa felépítette menedékházát. A szabályrendelet régebben elkészült már, kimondván, hogy a menedékházba felvétetnek 1. a teljesen munkaképtelenek, 2. a kórházi vagy gyógyintézeti ápolásban nem részesülő betegek, 3. a kórházban vagy gyógyintézetben való ápolásra nem minősített, valamint az ezekből elbocsátott gyógyíthatatlan betegek, 4. a nem közveszélyes hülyék és elmebetegek, 5. siketnémák, vakok és nyomorékok, ha teljesen munkaképtelenek.

Ime ezek részére állították fel a Tomaseváci-uton levő menedékházat. Nem titkolhatjuk el abbéli meggyőződésünket, hogy elég későn. A ki Németországban, vagy Ausztriában utazik, nem egyszer láthatja akár a vasutról is, azt a városon kívül felépített szerény épületet, melyet a könyörületesség a szegényeknek és nyomorultaknak állított fel. S nemcsak a nagy városok engedik meg maguknak ezt a kiadást, hanem láttam én „Armenasyt“ nem egy olyan tiroli vagy karinthiai falu végén, a milyen szegény és néptelen helység talán nem is akad egész Torontálban.

Nem állíthatjuk, hogy a város nem gondoskodott szegényeiről. Hiszen arra, ha nem tenné meg a maga jószántából, a törvény is kötelezné. De a városi képviselőtestület, dacára ismert szegénységünknek, sohasem utasít el olyant, ki valóban segélyre szorul, s a tanács hasonló értelemben jár el

Ilyenformán 20 ezer koronát költöttünk

szegényekre, anélkül, hogy igazán meglettünk volna győződve arról, hogy az az illető csakugyan rászorult-e a megszavazott segélyre. Beavatott emberek beszélnek, hogy nemcsak a párisi szegények gyűjtenek vagyont, hanem ezer forintot találtak nem régiben egy olyan „városi szegény“ hagyatékában, ki utolsó órájáig a városi pénztárból huzta a szegény-jutalékot. De az meg épen nem tartozik a regények birodalmába, hogy nem egy ugynevezett városi szegény épen csak azért veszi igénybe a város támogatását, hogy legyen miből menjen a kocsmába, melynek legjobb vendégei közé tartozik, a várostól kapván havonként 10—12 forintot.

Ennek az aranyvilágnak immár vége. A ki valóban munkaképtelen vagy keresetképtelen, azt elhelyezik a menedékházban, gondoskodnak a tisztességes megélhetéséről, valamiképen arról is, hogy ruhája s fűtött szobája legyen. Persze korcsmára nem fog telni, de nem is többé részünk lesz abban a kellemes látványban, mikor a részeg koldusok egymással veszekszenek a templom előtt legnagyobb épülésére az ajtatos hívőknek és a serdülő ifjuságnak.

S amellét a város, dacára annak, hogy az eddiginél nagyobb számot részesít támogatásában, 84 embert, nem is fog 20 ezer koronát költeni, mert az illetékes tényleg számítása szerint egy embernek naponként való ellátása alig kerül 30 fillérenél többé.

Minden jó ember igaz dicsérete illeti Perisics polgármestert, hogy minden feltűnés nélkül végrehajtotta a szabályrendeletet, felépítette a menedékházat s már be is rendezte, úgy hogy a jövő hó közepén már átadható lesz rendeltetésének. Az egész menedékház 15 ezer koronába kerül s ezt az olcsóságot különös dicsérettel kell hangsúlyoznunk, mert olyan világot élünk, hogy akárhány iskolát, árvaházat, szegényházat, kórházat azért nem építenek fel, mert nem

telik fényes palotára. Mintha bizony a szegénynek, árvának vagy nyomorultnak luxusra és nem kenyérre volna szüksége.

Elég szomorú, hogy itt, ahol a föld még bőven fizet annak, ki verejtékével megöntözi, ahol a kereseti viszonyok, különösen a munkásosztályra nézve elég kedvezőek, évről-évre nagyobb lesz a szegénység. A valóban szegényen és segélyre szoruló szívesen segítünk. De megtagadjuk a segélyt attól, ki az adózók fillérjeire csak azért vágyik, hogy ne kelljen dolgoznia. S így nemcsak emberbaráti, de szociális szempontból is haladást jelent a nagybecskereki menedékház felépítése. Bár minél kevesebb lakója volna!

Püspöki tanácskozás. Vaszary Kolos bíboros hercegprímás a katolikus nagygyűlés befejeztével a katolikus püspöki kar tagjait tegnap délelőttre tanácskozásra hívta meg budavári palotájába, hogy fontos egyházi ügyekben határozatot hozzanak. A konferencia első tárgya a katolikus autonómia ügye volt, melyet Vaszary Kolos bíboros hercegprímás terjesztett elő. A püspöki kar legutóbbi értekezletéből ugyanis ez ügyben elaborátumot küldtek a kultuszminiszteriumnak, mely erre általánosságban most adta meg a választ. A miniszterium észrevételeinek feldolgozására a konferencia bizottságot küldött ki. Ezután tárgyalták a kátékérdést és a középiskolai katolikus vallástankönyvek ügyét, Majláth Gusztáv erdélyi katolikus püspök írásbeli előterjesztése alapján. A hercegprímás bemutatta Lajos főherceg meghívását a jövő év elején Bécsben rendezendő Mária Terézia-kiállításra. A főherceg fölkeri a magyar főpapságot, hogy a Mária Terézia királynőtől adományozott egyházi emléktárgyakat a kiállításra engedje át. A püspöki kar készséggel tesz eleget ennek a felhívásnak. Végül tárgyalták a katolikus egyesületek és körök kérvényeit, melyekben a püspöki kar erkölcsi és anyagi támogatását kéri. A püspöki konferencia a Kölcsey-himnusz kérdésével nem foglalkozott.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Egy papagáj

(Orosz elbeszélés.)

Ezt a történetet Joetól, egy vén amerikai matróztól hallottam, mikor a „Phantasie“ hajón világkörüli utra indultam.

Egy gazdag ültetvényesnek, a kinek hatalmas birtokai, erdői, tavai, rétjei, folyamai s egyéb földi javai voltak, — kivéve a levegő nem volt korlátlanul az övé — egy szegény favágó egyszer egy papagájt hozott ajándékba, melyet maga fogott az erdőn. Persze azért, hogy a hatalmas embernek megnyerje a kegyét. A papagáj fiatal, szép tollu madár volt, de mivel neveltetésének elemeiben nem a kiváltságos osztályok számára emelt nevelőintézetben, hanem egy paraszt embernek a családjában részesült, világos, hogy kifejezőmódja és modora nem volt valami elegáns. Így történt, hogy mikor az ültetvényes egy derült hangulatban (ami nagyon ritka eset volt nála) meg akarta cirógatni, hirtelen megfordult s rekedten ordította:

— Vedd el a kezéd, különben betöröm a bordádat.

— Ohó, — mondá az ültetvényes. — Itt hiba van a nevelésben. Majd jövőre gondunk lesz rá.

Megparancsolta néger szolgájának, hogy a madarat tegye egy aranyos kalitkába, állítsa az étterembe, de világért ne adjon neki enni.

S a madár egész nap nem kapott semmit.

Szegény papagáj, a kivel a favágó családja a legutolsó kenyeret is megosztotta, nagyon elcsodálkozott azon, hogy ebben a gazdag házban, hol mindenki kedvére falt, míg csak a gyomrát el nem rontotta s hol a háziur kedvence, a Péter kandur annyira meghízott, hogy szuszogni sem tudott, egyesegyedül ő volt éhségre kárhoztatva.

Másnap délben az étkező-asztalnál összegyűlt az ültetvényes, az egész családja, a sok jóbarát és ismerős; a szolgák pompás gőzölgő ételeket hordtak föl, de a papagájnak meg kellett elégednie az ételek pusztá gőzével. A nyála is kicsordult, mikor látta, hogy a háziur és vendégei mily derekasan hozzálátták az ételekhez. Végre győzött nála az éhség, madarunk elkezdett fűlértően kiabálni, de senki sem törődött vele. Belekapaszkodott a kalitka ércrudjaiba, fejét keresztüldugta a rácson, megkopogtatta csőrével s százszor is elismételte egymásután.

— Lóri enni akar, Lóri enni akar!

Mindhiába. Mindenki az ételek pusztításával volt elfoglalva s ami falat nekik nem izlett, a kövér kandurnak dobták, mely ott dorombolt a lábuk körül. Ebéd végeztével bementek a másik szobába s otthagyták a papagájt, hogy gondolkozzék az emberek szivtelenségé fölött.

Még csak a szabadrudra sem gondolhatott, mert kalitkájának aranyos rudjai mennykő erősek voltak. Szegény Lóri elvesztette minden

életkedvét, fejét szárnya alá kapta s úgy aludta át az éjszakát.

Reggel felé roppant éhes lett. A szárnyas fogoly kétségbeesetten tipegett kalitkájában, aranyos bőrtönét megkopogtatta csőrével, vályuját előráncigálta, ide-oda dobálta, szóval roppant neveletlenül viselkedett. De mivel úgy az ó, mint az újvilág urai sokáig szoktak aludni, egész délig természetesen senki sem mutatkozott az étteremben.

Az ültetvényes délelőtt ismét megjelent, de most az egyszer — mily boldogság! — egy marék kendermaggal. Mikor a madár ezt meglátta s elgondolta, hogy ez senki másnak nem lesz, mint neki, egyszerre elfelejtette minden szenvedését s boldogan mázskált kalitkája aranyos rudjain.

— Aha! — mondá az ültetvényes. — Úgy látszik, illendően éhes vagy. Nagyon helyes, kedves barátom. Az éhség majd megtanít arra, hogy finomabb modorra tegyél szert. Az éhség nagyon áldásos intézmény, emeltyűje a haladásnak, motora a kulturának, olaja az . . .

A matróz itt egy percre színetet tartott, mert hamarjában nem talált több finom kifejezést. Azután bagóját ügyes csettintéssel egyik pofájából a másikba lódtotta s folytató:

— A jóllakott ember filozófiáját azonban a buta madár nem tudta kapiskálni s tele torokkal ordította:

— Enni! Lóri enni akar.

— Meghiszem, kedves barátom, — mondá hidegen az ültetvényes. — Meghiszem, lelkem,

Ferencz József keserűviz

az egyedül ismert kellemes ízű természetes hashajtószert.

(118—x.20)

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Városi virilisták névjegyzéke. A közgyűlés által kiküldött bizottság dr. Pollák Győző elnöklése alatt szerdától tegnapig foglalkozott a legtöbb adót fizetők névjegyzékének kiigazításával. A bizottság tagjai az elnökön kívül voltak Végh Károly és Gligorovits János városi képviselők.

D. M. K. E. Illusztris tagokkal szaporodott most a napról-napra hatalmasabban fejlődő Délvidéki magyar köznevelődési egyesület tagjainak sora. Belépett a kultúregyesületbe Apponyi Albert gróf, a képviselőház elnöke és egyben nagyobb összeget küldött a köznevelődési egyesület részére. Beléptek továbbá a kultúregyesületbe: gróf Nákó Sándor nejevel, leánykájával és uradalmának egész tisztikarával, aztán Zsilinszky Mihály államtitkár, Sváb Károly főrendiházi tag, Márkus József székesfővárosi polgármester, Steiner Ferenc, Veress József, Vuja Péter, Eremits Pál országos képviselők, Weifert Károly verseci, Hegedüs Aladár bajai, Hanke Imre zombori, Biró Károly szabadkai, Juhász Mihály hódmezővásárhelyi, dr. Mártffy Ferenc szentesi, Széll György makói polgármesterek, dr. Mann Jakab egyetemi magántanár, Salacz Béla temesvári, Polgár Sándor szabadkai, Vozáry János pancsovai kir. törv. elnök, dr. Niamasny, a temesvári ügyvédi kamara elnöke és nagyon sokan mások a Délvidék vezető férfiai sorából. Legújabbán Szeged város közgyűlésében foglalkozott a D. M. K. E. ügyével és kimondta, hogy a nagyjelentőségű mozgalmat, mely a Délvidék hazafias elemének a nemzeti Magyarországra való tömörítését tűzte ki célul, hazafias örömmel és a legmelegebb rokonszenvvel üdvözlöi és kimondja a közgyűlés, hogy a D. M. K. E. a legmesszebb menő erkölcsi és anyagi támogatásban részesíti és 5000 koronával belép a kultúregyesület alapító tagjai sorába. Ujabbán beléptek a D. M. K. E. tagjai sorába 200—200 koronával Csanád, Csongrád, Heves, Baranya vármegyék, Gyula, Szentes, Győr, Kolozsvár, Pozsony városok. A kultúregyesület az ősszel tartja meg alakuló közgyűlését. A Délvidék magyarságának ünnepe lesz ez a nap. A város lobogódszt ölt erre az alkalomra, a házakat pedig este kivilágítják. Az ünnepély előkészítésén Gaál Endre dr. városi kulturatanácsnok elnöklelte alatt már hetek óta munkálkodik egy nagybizottság. Az alakuló közgyűlésre valószínűleg eljönnek a kormány tagjai

is, továbbá a vármegyék és városok küldöttei, a délvidéki főispánok, alispánok, polgármesterek, mágnások, főpapok, országos képviselők, birtokosok és az állami hivatalok vezetői. A vendégeket a város fogadja nagy pompával.

Deák-ünnepély a keresk. ifjak együletében. A nagybecskereki kereskedő ifjak egylete holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor a haza bölcsé, Deák Ferenc századik születésnapja évfordulójának emlékeztetére, a Korona-szálló nagytermében emlékünnepélyt rendez, melyre a n. é. közönséget ez uton hívja meg az elnökség. Az ünnepély műsora a következő: 1. Hymusz, éneki a felső keresk. iskolai dalárda. 2. Ünnepi megnyitó, tartja: Löw Kálmán egyleti elnök. 3. Ujvári Béla: „A haza bölcsé.” Szavaja: Robicsék Andor. 4. Ünnepi beszéd Deák Ferenc emlékeztetéről, tartja: Preisz Béla. 5. Szózat, éneki a felső keresk. iskolai dalárda.

Motoros közlekedés Torontálban. A torontáli helyi érdekű vasutak legutóbbi ülésében elhatározták, hogy a vasut vonalain színtén jártni fogják a több helyen bevált motorkocsikat. Együttal kiküldték az igazgatóságot, hogy a motorkocsik üzemét a helyszínen tanulmányozza. E megbízásból kifolyólag az igazgatóságnak több tagja, nevezetesen Jankó Ágoston elnök, Botka Béla, dr. Dellimanics Lajos, Rónay Jenő és Tóth István tegnap Aradon jártak. Ott volt azonkívül dr. Bacsinszky Vladimir min. biztos, az arad—csanádi vasutak részéről pedig Sármezey Andor műszaki igazgató és Purgli N. igazgatósági tag. A bizottság a rendes vonaton Aradtól Kétegyháziáig ment, majd külön vonaton Csabáig és meggyőződhetett arról, hogy az utazóközönség igényét teljesen kielégíti a motorkocsi, melynek még az a nagy előnye is van, hogy üzeme sokkal jövedelmezőbb a rendes vasuti üzemnél. Remélhetőleg motorkocsin fogjuk mi is mielőbb elérni a fővonalat.

Knyaskó Lajos jubileuma. Knyaskó Lajos felsőkereskedelmi iskolai igazgató 25 éves jubileumát rendező bizottság ezuton is kéri mindazon helyben tartózkodókat, akik a nagybecskereki polgári- vagy felsőkereskedelmi iskolában folytatták tanulmányaikat, hogy holnap, azaz vasárnap d. u. 1/3 órakor a Rózsa szálloda éttermében tartandó bizalmas értekezleten megjelenjenek.

Megerősített alapszabályok. A belügyminiszter a torontálvásárhelyi ev. ref. egyház dalegyületének alapszabályait a jóváhagyási záradékkal ellátta.

A „Polgári Dalegyület” köréből. A nagybecskereki polgári dalegyület, mely rövid fennállása óta szép tevékenységet fejtett ki a polgári körök társadalmi életének emelése körül, most újabbán azon fáradozik, hogy új tagok gyűjtése által működését szélesebb alpra fektesse. Az egylet vezetősége ugyanis elhatározta, hogy helyiségét az Eötvös-utcai állami iskolába teszi át, a hova a tagok többsége sokkal szívesebben fog eljárni,

mint az eddigi helyiségbe, a korcsmába. Hogy az új tagoknak a belépést megkönnyítsék, működő tagoktól ezentul nem fognak tagsági díjat szedni. Új tagok beiratási díjat sem fizetnek november 1-ig, mely időponton tul azonban 2 koronát tesz ki a beiratási díj. Az egylet vezetősége ez uton hívja fel azokat, kik működő tagokul belépni óhajtanak, hogy a hetenként kétszer, hétfőn és csütörtökön este 8 órakor az említett helyiségben tartandó énekórákon jelentkezzenek belépésre. Az énekkart Oszvald Antal, az egylet eddigi jóhírű karmestere fogja vezetni.

Esküvő. Rumpf János, nagybecskereki m. kir. honvédszázados ma délután esküdött örök hűségét Almássy Mária urhölgynek, Almássy Elek nagybecskereki ügyvéd leányának. A polgári esketés délután 4 órakor folyt le az itteni áll. anyakönyvi hivatalban.

Uj napilap a délvidéken. Zomborból írják, hogy ott folyó hó 25 ikén függetlenségi napilap indult meg. A szerkesztője egy volt szegedi újságíró: Szilágyi Lajos, akinek a lapja „Bács-megyei Független Hírlap” címmel fog megjelenni.

Végrehajtás akadályokkal. Medves községből jelentik: Mayer József végrehajtó megjelent tegnap két községi előjáró kíséretében Kisoczára, Vaszilie ottani gazda portáján, hogy végrehajtást eszközöljön. Az öreg Kisoczára, a fia és felesége ezt mindenáron megakadályozni akarták, miért a végrehajtó a csendőrséghez fordult segítségért. Mikor a csendőrök megérkeztek, valóságos harc fejlődött ki, minek az lett a vége, hogy a csendőrök a Kisoczára-családot ártalmatlanná tették és megtették ellenük a büntető feljelentést.

Szerencsétlenség a gyárban. Végzetes szerencsétlenség történt a minap a csözsteleki kenderitáló gyárban. Martin Szavetta 15 éves fiatal munkásnőnek ugyanis a kenderitáló henger elkapta jobb karját, a vállizületből kitépte és összezúzta. A szerencsétlen áldozatot beszállították a zombolyai „Erzsébet” közkórházba.

Elfogott katonaszökevény. A temesvári rendőrség tegnap az ottani gyárvárosi „Szöllőfűrt”-höz c. vendéglőben letartóztatta Szapanyos József közhuzárt, a Nagyikindán állomásozó 13. huszárezred körözött szökevényét. Beszolgáltatták a katonai hatóságnak.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Klicsarity Péter, gk. földbirtokos és Radojesics Mária gk. — Magyarov Dusán, gk. földműves és Czveity Darinka gk. — Czerni Antal, rk. gépiakatos és Feketics Mária rk. — Varga István, rk. szabósegéd és Urbán Mária rk. — Grosz Ignác, izr. kereskedő és Temmer Aranka izr.

Születések: Schmidt Katalin, rk. cseléd, leánya. — Devity Sándor, gk. földműves, fia. — Csobanov Vitályos, gk. napszámos, fia. — Özv. Lusák Vitályosné, szül. Lupicza Emilia, gk. napszámosné, 2 fia (iker.) Popov Lázár, gk. földműves, leánya. — Milanov István, gk. napszámos, leánya. — Liszter Anna, rk. leánya. — Török Ferenc, ev. ref. polg. isk. tanár, fia. — Égető

hogy zabálni akarsz, mert nincs teremtett lény a földön, vízben, levegőben kinek ne lenne szüksége táplálékra. Az én házamban azonban az a szabály, szívem, s ezt Péter kandur is bizonyíthatja, hogy csak az kap enni, sőt csak azt türjük meg, a ki nekem aláveti magát. Ha tehát majd néhány kendermagra vásik a fogad, azt kell szépen mondanod: „A hogy te akarod”. Nem is oly nehéz betanulni.

A papagáj büszke egy madár volt s nem is a legrosszabb szárnyas társai között. Elfutotta a méreg, hogy parancssóra kell beszélnie, de az éhség nem szentimentális szüleány s a kendermagok oly csábítólag néztek rá, hogy hosszas halogatás és keserű lelkiharc után végre elszánta magát s kibököntette:

— Ahogy akarod.

— Ez már beszéd, — mondta az ültetvényes. — Így már tetszel nekem s az engedelmese madárnak olyan dolga van nálam, mint Adámnak a Paradicsomban. Nézd csak, mily boldogok az én juhaim, ökreim, öszvéreim, No itt van a megígért jutalom.

A kendermagot beleöntötte a vályuba, el-távozt, de elfelejtette betenni az ajtót maga után.

Ezt Péter kandur felhasználván, odasom-polygott a kalitkához s zöld szemével majd elnyelte a madarat.

— Hallgass ide, te ostoba, fecsegő lény. Ugy látszik, hogy minden nagyobb fáradság nélkül beforakodtál uram kogyeibe. mig nekem ugyan-csak sok hízélsébe és farkcsöválásba került. Ha ez tovább is így tart, nem fogom elnézni s kioltom hitvány életed mécsét. Vésd jól eszedbe.

A macska megcsattogtatta hegyes fogait s távozt, Lóri pedig elmélkedni kezdett a földi örömlök céltalansága fölött. Föltárult előtte az őserdő képe, összegabalyodott iszalagjaival és indáival, melyeken úgy szeretett kuszni, mikor társaival együtt eleség után járt. Azok még most is szabadon röpködnek, mig ő aranyos börtönben gubbaszt s alávalóságra kell vete-mednie, ha jól akar lakni.

Másnap reggel az ültetvényes megint megjelent egy marék kendermaggal. A madár megint csak oly éhes volt, mint előtte való nap s némi vonakodás után ismételte az ültetvényestől tanult szavakat.

Szóval, alig mult el egy hónap, madarunk szépen beletörődött a fogságába, bár eledele

kizárólag csakis kendermagból állt. Idővel egész virtouzítással tudta kimondani ezeket a szavakat: „parancsára!”, „alázatos szolgája!”, „eljen a mi urunk!”

Az ültetvényes büszkén mutogatta a venvégei ek:

— Látják, uraim, hogy mily eredményeket értem el a nevelési módszeremmel! Az éhség, a kulturának ez a hőse, párosulva vaskövetkezetességgel valósággal csodákat művel a haladás terén.

Egy reggel azonban a madarat halva találták aranyos kalitkájában.

Péter kandur megtartotta a szavát: éjjel beszökött az étterembe, karmait benyújtotta a rács közt s a madárral hamarosan elbánt...

A matröz befejezte elbeszélését, a bagót kiköpte, ujat támasztott a fogaihoz s azután belebámulva az ocean végtelen láthatárába, ezeket mondá:

— Bizony uram. Hát nincs igazam, mikor azt mondom, hogy egy teremtmény sincs oly alávaló, hogy egy másik, még alávalóbb teremtmény szöröstől-böröstől el ne nyelje?

K. Barancsevics.

Szenásy, Hoffmann és Tsa

selyem-ujdonságok áruhaza

Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

(804—24.2)

Az általánosan legjobbnak elismert

selyem-, bársony-, csipke- és szalagáruházunkba

az idény ujdonságainak a teljes és nagy választéka beérkezett.

A következő, kiválóan jutányos áru cikkekre, melyek csak addig kaphatók, a míg a készlet tart, főlhívjuk a m. t. hölgyek figyelmét.

Ezek:

Másó-bársony minden színben . mtrje 50 krtól kezdve	
Sima liberty-selyem minden színben „	78 „
Mintázott színes selyemkélme „	85 „
Csikós, színes selyemkélme „	98 „
Sima louisine minden színben „	1.25 „
Chiné selyemkélme „	1.50 „

stb. stb.

Mintákkal kívánatra bérmentve szolgálunk.

Sándor, rk. földmives, fia. — Germann Ferenc, rk. napszámos, fia. — Sütő György, rk. mészáros, fia. — Arvai Ferenc, rk. városi díjnok, leánya. — Schwan József, rk. földmives, fia. — Radanov Péter, rk. napszámos, fia. — Mayer Ferenc, rk. mérnök, fia. — Halmi Fülöp, rk. vasuti kalauz, fia. — Malajev Lyubomir, rk. napszámos, fia. — Néhai Sántha Sándor, rk. cipész, leánya.

Halálozások: Gazdig Rozina, rk. kömüves, leánya 3 éves, tüdőlob. — Schneider Károly, rk. 20 éves kovács, hasihagymáz. — Laczkov Andrásné, szül. Orosz Anna, rk. 65 éves, földmüves neje, agykór. — Heller Ernő, rk. adótitst fia, 5 éves, agykérb. — Radu László, rk. cigány fia, 5 éves, veselob. — Todorovics Janos, gá. 48 éves szürszabó, tüdőszök. — Popov Szmijana, rk. földmüves leánya, 4 napos, életgyenge. — Reichrath Frigyes, rk. 37 éves napszámos, genymell. — Perkicz Szlavkó, rk. 20 hónapos, napszámos fia, croup. — Janczer Teréz, rk. 12 hónapos, cipész leánya, croup. — Gombár Ferenc, Ádám, rk. 4 éves, hivatalosolga fia, vörheny. — Bairle Károly, rk. 22 éves, serfőző segéd, tüdővész. — Hahmann Magdolna, rk. 25 napos, lakatos leánya, görcsök. — Szabó Andrák, rk. 55 éves kovács, tüdővész.

— **Uj terméü tengerinek soronkivüli elszállítása.** A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint, a folyó évben is történt intézkedés az iránt, hogy az uj (friss) tengeri morzsolt állapotban akár zsákokban, akár ömlesztett (a la rinfusa) állapotban kerül feladásra, f. évi október hó 20 ikától kezdve visszavonásig, legkésőbb azonban jövő évi február hó végeig, soron kívül, minden egyéb kecsirakományt képező áru és gabona szállítvány előtt első sorban, de az uj (friss) tengeri feladási sorrendjében rakások a kocsikba és szállítassék el. Az igazgatóság.

A Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányó hasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziszerré jó eredménytel használattott az influenza ellen is és 80 fillér, 1 kor. 40 fillér és 2 korona árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expellert”, vagy „Richter-féle Horgony-Liniment”-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

TAVIRATOK.

A válság.

Lukács László a királynál.

Budapest október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: A király Lukács Lászlót ma délelőtt 10 órakor egy óráig tartó magánkihallgatáson fogadta, melyen Lukács László részletesen beszámolt küldetésének eredményéről. A király Lukács előterjesztése után kijelentette, hogy fenntartja a döntést és fölhívta Lukácsot, hogy elhatározását várja be Bécsben.

Khuen-Héderváry kihallgatása.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: A király Lukács László után Khuen-Héderváry gróf miniszterelnököt fogadta hosszabb magánkihallgatáson. Délután a király újabb kihallgatáson fogadja Héderváry gróft. Ugy Lukács László, mint Khuen-Héderváry gróf egyelőre Bécsben maradnak.

Ujabb kihallgatások.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A délelött folyamán híre terjedt, hogy a király megint több magyar politikusot fog meghallgatni. Később azonban az erre vonatkozó híreket Bécsből megcáfolták.

Széchenyi gróf a helyzetről.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: Széchenyi gróf, volt miniszter, egy újságírónak kijelentette, hogy a helyzet nagyon sötét. A legnagyobb baj szerinte az, hogy Bécsben a magyar alkotmányt összetévesztik az osztrákkal s elfelejtik, hogy a magyar alkotmány a nemzet és a király egyezsége, az osztrák pedig csak császári ajándék. Konstatálta azonban Széchenyi gróf, hogy valamint 67-ben is

sok akadály volt, ez akadályok mégis elhárultak, úgy most sem kell kétségbeesni.

A képviselőházból.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház éppen olyan élénk képet nyújt, mint hogyha ülések volnának. A képviselők nagy számmal gyűlnek össze mindennap s így ma is a parlamentben várták a bécsi híreket, ezek azonban semmi pozitívumot nem tartalmaztak. A képviselőházban ma megjelent Apponyi Albert gróf is s hosszasan tanácskozott Ivánka Oszkarral és Szentiványi Árpáddal s várta a Szederkényi Nándor elnöklele alatt álló függetlenségi pártnak a kérvényét a képviselőház összehívása iránt, azonban nem jött részükről senki. Ugy látszik, hogy nem tudtak husz aláírótt összehozni.

Goluchowszky és a válság.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: A király ma délután Khuen-Héderváry Károly gróf kihallgatása előtt Goluchowszky gróf külügyminisztert fogadta audiencián. Politikai körökben ezt kedvező jelnek tekintik, mert Goluchowszky gróf felfogása ellenkezik Körberével s eddig a válságba nem folyt be.

A tözsde és a válság.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti értéktözsden, melyen az üzlet a válság alatt meglehetősen pangott, ma az értékekben emelkedés állott be, amit a válságra vonatkozólag kedvező jelnek lehet tekinteni.

A király Budapesten.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből érkező hírek szerint a király november elején Budapestre jön. Az érkezés napjáról s a tartózkodás idejéről értesítés azonban nem érkezett.

Az osztrák miniszterelnök utja.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből táviratozzák, Körber osztrák miniszterelnök ma Triesztből visszaérkezett Bécsbe.

Szász Károly lemondása.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szász Károly, a dunamelléki ev. ref. egyházkerület püspöke, az egyházkerület ma délelött tartott közgyűlésén kedvezőtlen egészségi állapota miatt lemondott püspöki méltóságáról. A közgyűlés a husz év óta működő érdemes főpásztor lemondását sajnálattal elfogadta, egyben azonban élénk ovációban részeltette.

A dán király nagybeteg.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Koppenhágából táviratozzák, Keresztély dán király állapota aggasztóra fordult. Az orvosok, tekintettel a király magas korára, katasztrófától tartanak.

A szabadkőművesek gyűlése.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagyváradról jelentik: A magyar szabadkőművesek ma kezdték meg itt ez évi vándorgyűlésüket. A gyűlésen, melyen az ország összes szabadkőműves páholyai képviseltették magukat, tárgyalják az iszákosság elleni küzdelmet, az oktatásügy államosítását, az országos népnevelő egyesület tervét, népakadémiák szervezését, a törvénytelen gyermekek helyzetének rendezését, a munkanélküliség orvoslását, a gyermekvédelmet s a szabadgondolkodó egyesületek szövetségének megalakítását.

Határidő-üzlet.

Budapest, október 24. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tözsden az árak nagyobb részét szilárdak. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	7.62
Buza (áprilisra 1904.)	7.77
Tengeri (májusra 1904.)	5.36
Zab (októberre)	5.40
Rozs (októberre)	6.24

Nyilttér.*

Bluz-selyem

60 krtól 11:35 frtig méterenként. A legutóbbi újdonság. Bérmentve és vámentesen a házhoz szállítva. Gazdag mintaválasztékot postafordultával küld.

Henneberg selyemgyára, Zürich.

44/6-5.4



Gyomorégés

ellen rendszeren használva a

Rohitschi

Templom- vagy Styria-forrás

savanyuvíz megszünteti azt.

(785/IV-1.1)

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1903. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelött 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelött 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelött 11 óra 38 p.

2508/II. 1903. számhoz.

844-3.1

Hirdetmény.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága 1903. évi október hó 12-én kelt 5836/903. sz. határozatával a zombolya—kisörszi tvh. közút 0—12 km. szakaszára szükséges kavicsos homok szállítást 4680 korona összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1903. évi november hó 16-ik napjának d. e. 11 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1903. október 19-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,
 kir. főmérnök.

A SINGER név VARRÓGÉPEKNÉL

azon világhír következtében, a melyet a gyár 50 éves lelkiismeretes munkával szerzett, legjobb anyag- és mintaszerű szerkezetért biztosítékká nőtte ki magát. Ez az oka annak, a miért annyi más gyáros és varrógép-kereskedő gépeink utánzatait, pl. „Central Bobbin“, de még „Singer“ név alatt is árusítja. Ne csalassuk meg magunkat ilyen visszaélés által, kérdezzük meg a vételkor, hogy a gép a mi cégünkől származik-e és ne elégedjünk meg kitérő válaszszal.

==== Singer Co. varrógép részvénytársaság. ====

==== Temesvár-Belváros, Hunyadi-utca 10. szám. ====

==== Különösen figyelmeztetjük a n. é. közönséget, hogy eredeti Singer-varrógépek kizárólag nálunk kaphatók és sehol másutt. ====

(845-2.1)

==== Itteni képviselőnk Lelsch János ur, Aradáci-ut 12. számú Pyra-féle házban. ====

Nagybecskerek

Telefonszám 45.

Szén és pirszén (coaks) nagyban.

Aninai fűtőszén, mely a porosz szenet teljesen pótolja, és pedig darabos és kockaszén, továbbá gyári szén kazánfűtésre és mosott kovácsszén, végül első minőségű légszusz- és bányakösz kapható, azonban csak teljes vasuti kocsirakományokban

==== Torontálmegye bármely vasuti állomására szállítva. ====

A feltételeket közli:

Steinitzer Géza,

szénnagykereskedő.

(843-15.2)

SCHICHT-SZAPPAN

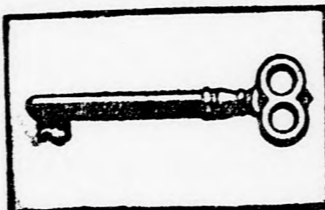
VÉDJEJEGYK:

„SZARVAS“



vagy

„KULCS“



a legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan. Minden kártékony vegyületől teljesen ment.

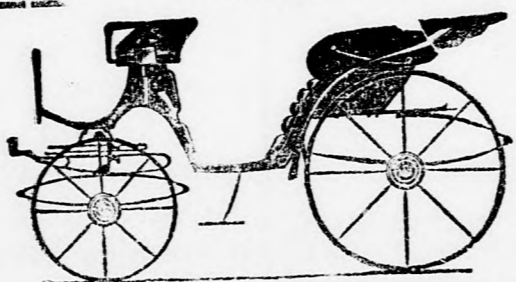
Mindenütt kapható!

A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szappan a „SCHICHT“ névvel és a fent látható védjegyek egyikével legyen ellátva.

(187-40.35)

Mindennemű kocsikat (hintó, homokfutó, halotti s más egyéb) készítik a legújabb mód szerint, valamint

javitok olcsón és gyorsan, szintugy jutányosan cserélek be ócskát ujjak fejében.



E szakmába vágó kovács, bognár és nyerges munkát szintén elvállalok.

(797-82.3)

Versenyképesség!

AMEND FERENC kocsigyártó

Nagybecskerek, Aradáci-ut, a régi kórházzal szemben

AMERIKA.

Indulás Havre-ból minden szombaton. Menetjegyek a francia irány által.

Jó és gyors szállítás.

Kitűnő ellátás, a melyben bor és likőr is benne foglalatik.

Bővebb felvilágosítást nyújt ingyen és bérmentve a

„Französische Linie“

Wien, IV., Weyringergasse Nro. 8. (767-10.5)

Unghváry
László

(Czegled) 300 holdas bortermő szőlőtelepének, továbbá gyümölcs- és szőlőiskolájának árjegyzéke megjelent hol 5 krajczártól felfele nemes csemeték, 2 forinttól felfele sima és gyökerező szőlővesszők; továbbá 2-10-18 forinttól felfele saját termésű rendkívül finomárborok kaphatók Ezenkívül mindenféle gyümölcsfa vadoncz, akác- és gleditschia-csemeték. Tessék árjegyzéket (borról is) kérni.

(442-0.4)

Hitelt nyujtok

1-2-3 évre (kamat nélkül): városok, községek, megyék, vízsabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.

A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

Nemzeti Sport

Vívás, football, lóspport, atletika, céllövés, evezés, uszás, automobil és minden egyéb sporttal foglalkozó képes hetilap.

E rendkívül élénk, érdekes, dusan illusztrált és tartalmas újság tulajdonosai Leopold Gyula, az Általános Tudósítói szerkesztője és Fodor Károly műegyetemi vívómester, nem kímélnék költséget, időt és fáradságot, hogy a „NEMZETI SPORT“, mely a Magyar Athletikai Szövetség, a Magyar Lapidarugók Szövetsége, a Magyar Athletikai Club, a Fővárosi Vívó-Club, a Budapesti Posta- és Távirada-Tisztviselők Sportegyesülete és a Ferencvárosi Torna-Club hivatalos lapja, minden tekintetben megfelelően hivatásának, miért is minden sportbarát-nak legmelegebben ajánlható.

Az előfizetési díj egész évre 12 korona fél „ 6 „ negyed „ 3 „

a kiadóhivatalba:

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 54. küldendő.

Egyes szám ára 20 fillér, minden nagyobb dohánytözsdeben kapható.

Mutatványszám kívánatra ingyen.

(834-3.3)

**Legkedveltebb, legtökéletesebb
aroztisztító és szépítő szerek:**

KRIEGNER-féle -CRÉME 2 kor.
-PUDER
-SZAPPAN

AKÁCIA

**Főraktár:
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉH.
Törvényesen védve.**

**ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR**
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.
2500 részvétel - 100 000
Kilenc kisebb g. gép tiszta.
Malomberendezésekre
KÖZÖN SZAKOSZTÁLY.
Kiválóan árjegyzéket legyár és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hévízü gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdőkkel,
pompás ásványvíz-ászodákkal,
kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szüszmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szörmeáru ez egész
világon elterjedtek és
elsőrangúak.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tuczatja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbja, titok-
tartás mellett, utánvételt, vagy
a pénz előzetes beküldése után
küldi a szakma
legelő rangu
cége:
REIF J.
specialista, Bécs,
Brandstätte 3.
Árjegyzék
ingyen.

**Modern
BUTOR.**
Óriás vállalat
háló-, ablak-, szalag- és
uri-zsoba-butarakban.
Ülőből mint térbeli
NEMES és LÉNGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST.
IV., Kecskeméti-utca 6. sz. 1.

ZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok szét-
küldése és il. Beszélgetések le-
tesítése céljából (postadíj jótállással)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az
Felhívulja az eddig ismeri összes fogszereket.
OSAN-szájvíz-eszencia a 88 kr., OSAN-fogpor a 44 kr.
Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
szépítő-szer
Rózsatej üvege 1 frt. Ehhez
balzsamozsappan 80 kr.
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan a 50 és 35 kr.
a legjobb és legégszesebb
hajfestő-szer sötétszőke,
barna és fekete. Ára frt 2.50
Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Külföldön London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Rektáron győgytárakban, Utaszerárakban stb.

RÖSER
TANINTEZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. - Felőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. -
Nevelő internátus bentlakó növendékek
részére. Bizonyítványai államérvénye-
sek és az egyéves önkéntességre jog-
sítanak. - Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató.

**INTERNACIONAL
SZÖRVEZTŐ**
néhányzori használat után az arczról és
kézről a szőrt eltávolítja. Egy tégely 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok” ingyen.

**MI helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN**
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALEGGER
Fiatal embereknek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 47.

**A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE**
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után
teljes készpénzfizetéssel: 2 1/2-3% tavonással:
50 évre a tőke évi 5.70%-a 50 évre a tőke évi 5.20%-a
33 1/2 : : 6.50%-a 34 : : 6 : -%
22 : : 8 : -% 25 : : 7 : -%
15 : : 9.80%-a 15 : : 9.40%-a
Bizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA
Saját ártékkel hirtelen
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Kiválóan foglalkozik a
kiválóan foglalkozik a

LE DÉLICE
"LE DÉLICE"
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

**Elsőrendű
tüzifa.**

Valódi porosz Kitünő minőségű
szalon kőszén pirszén (coacs)
a Wildensteinsegen-Richterhof-féle bányákból.

Legjobb faszén.

Kaphatók: 800-50.8

KURLÄNDER IMRE fakeskedőnél
a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.
— Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/II. — Telefon 35. sz. —

THIERRY A. gyógyszerész CSODA-BALZSAMA
a legjobb diätetikus háziszér

emésztési zavarok, gyöngeség, rosszullét, gyomorégés, puffadság stb. ellen;
hatása köhögésenyhítő, görcsillapító, nyálkaoldó, tisztító. 12 kis vagy 6 dupla
üveg ládával együtt bérmentve 4 korona.

Thierry A. gyógyszerész az „Órangyal”-hoz Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Valódi csakis az apáca-védjeggyel.
Ezen szer nagyon ajánlatos utazások alkalmával.

Miért szenved? mikor biztos gyógyító hatásra van kilátás még a legrégebbi sebeknél is a
Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi
Centifolia-kenőcse

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal, még a fájdalmas és veszélyes műtétek vagy amputálás is
elkerülhetők és utóérhetlen ugy a sebek gyógyításában, mint a fájdalom enyhítésében is. Ezen
kenőccsel egy 14 éves már gyógyíthatatlannak tekintett csontszert gyógyított meg, sőt leg-
ujabban egy 22 év óta tartó súlyos rákszerű betegséget. A valódi Centifolia-kenőcs használható gyer-
mekágyas fájó mellére, tejfolyás megakadásaánál, mell-megkeményedés, orbánc, minden idült bajoknál, sebes
lábak vagy tagokra, sebek, sőtolyás, dagadt lábaknál, sőt csontszűnési; ütés-, szurás-, vágás-, zúzás- és lösebkéni;
minden idegen anyag, mint üveg vagy faszilánk, homok, serét, tövis stb. kiszívására; mindenféle dagadtok
kelések, támadások, pokolvar, sőt rákbajnál is; giliszta ellen, körömméreg, pörsonés, sebes lábak, mindenféle
égési sebek, fagyos tagok, a beteg fekvéstől faradt tagjaira, nyakdagaganat, a vér betegségei, fülfolyás, gyermek-
óvar stb. bántalmak ellen. Két tégelynél kevesebb nem küldetk; a szállítás csakis az árak előleges beküldése
vagy utánvét mellett történhetik. Két tégely ára szállító-levéllel, portó és csomaglással együtt 3 korona 50 fillér.
Számítalan elismerő-levél áll rendelkezésre. Mindenki óvatik a hatástalan hamisítványok vásárlásától s
tessek ügyelni, hogy minden tégelyre a fenti védjegy és a cím: „Schutzengel Apotheke des A. Thierry in
Pregrada” beégetve legyen. Egyedül valódi Centifolia-kenőcsöm utánzóit, hamisítóit és a hamisítványok el-
adóit a védjegy-törvény alapján szigorúan megbüntetem.
Egyedül készítője

Thierry (Adolf) gyógyszerész „Schutzengel Apotheke” Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Központi raktár: Budapest Török J. gyógyszerészében, Zágráb, Mittelbach S. gyógyszerészében, Bécsben C. Brady gyógyszerészében,
Nagybecskerekén Jakobi Armin gyógyszerészében

(539-20.18)

5576. tkv. sz. 1903. 841-1.1

Árverési hirdelmény kivonata.

A perlaszi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Kolpaszky Gyula perlaszi lakos javára 160 korona tőke, ennek 1902. évi november hó 1-től járó 5%-os kamatai, 53 kor. 45 fillér már megállapított, 18 kor. 20 fillér jelenlegi s a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881:60. t.-c. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében Milnov Anka perlaszi lakos ellen az ezen kir. járásbíróság területén Perlasz község határában fekvő és a perlaszi 1252. f. 1591. foly. 2903. számú tkvben foglalt 434. sz. ház és 790 □-öl házhelyre 632 korona becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezenel közhírré teszi.

A nyilvános árverés a kir. jbróság, mint tkvi hatóság hivatali helyiségében 1903. évi november hó 14-ik napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ugy a telekkönyvi hivatalban, mint Perlasz köz-
ségben kifüggesztett s megtekinthető felté-
telek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.
3. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Perlaszon, a kir. járásbíróság mint tkvi hatóságnál, 1903. évi augusztus hó 17-én.

Cziróni Gyula,
kir. aljárásbíró.

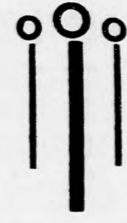
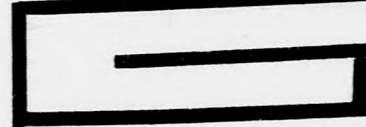
Pénzt, sok pénzt,

h a v o n k é n t 1000 koronáig kereshet
mindenki tisztességesen minden szak-
ismeret nélkül.

Küldje be címét E 978 jellege alatt
a következő címre: **Annoncen-Ab-
teilung des „Merkur” Mannheim,**
Meerfeldstrasse. (774-52.23)



Alapított 1867-ben.



HELYISÉG VÁLTOZTATÁS.

A TORONTÁLMEGYEI TAKARÉK- ÉS HITELBANK

••••• átköltözött már a •••••
Hunyadi-utca 508. sz. a. épült saját házában levő új helyiségeibe.

Az 1867-ben alapított és 800.000 korona saját tőkével rendelkező intézet új helyiségeiben is folytatni fogja a bank- és takarékpénztári üzlet körébe tartozó eddig művelt üzletágakat
••••• és megkezdí a •••••

törlesztéses kölcsönök

nyújtását Torontálvármegye területén fekvő földbirtokra, a
••••• legjutányosabb feltételek mellett. •••••
Ezen kölcsönök készpénzben levonás nélkül folyósíthatnak és
20—65 év alatt, egyenlő félévi részletekben törleszthetők.
Részletes felvilágosítást a bank saját helyiségeiben szóval,
••••• kívánatra azonban levelezés útján is nyújt. •••••

≡ Takarékek betétek ≡

lehető legjobb kamatozásra és megállapodás szerint, esetleg felmondás nélkül való visszafizetésre — továbbra is elfogadtnak.
Értékpapírok és egyéb értéktárgyak megőrzését is elvállalja az intézet és ajánlja a műszaki tudomány legújabb vívmányai szerint létesített pénztári szobájában (TRESOR) elhelyezett s a bérő által zár alatt tartható tűz- és betörésmentes

pánczél-fiókok — Safe-Deposits

••••• kibérlését. •••••

Nagybecskerek, 1903. évi október hó 12-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

PURGO

Órák, ékszernek RÉSZLETFIZETÉSRE
is, olcsó szabószalonon
SERÉNYI
Órák és ékszerkészítés
Budapest, Erzsébet-körút 28. k. sz.
Főiskola: II., Fő-utca 21. sz.
Képes árjegyzék ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGNER-féle
RÉPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

Ha őszül a haja, használja a „Stella”-vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszertárban, 8. sz. és kir. leosztó József fők. udvari szállítója
BUDAPEST, V. SZABADSÁG-TÉR.

110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény. Nyeremények összege 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályosrójátok főelárúító helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
Fényképezési és festészeti műhelyek
BUDAPEST, VII. KER., KERESZTES-UT 30. SZÁM.
!!! Régi ká. képek után is alkartunk megfűtteni!!!

Remek és olcsó fényképek készülnek
Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI. VÁCZI-KÖRUT 25. SZÁM.
100 szoba 1 főtől fejtebb kiszolgálással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörszalonok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

PURGO

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, szélhűtés, elmezavar ellen.
E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. főorvos, orvos
BUDAPEST, V. VÁCZI-KÖRUT 18. I. EB.

Megjelent az új X-es számú **YOST** MODELJE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A „YOST” IRÓGÉP RÉSZVÉNY TÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW-YORK palota.

HÍRDETÉSEK, reklámokat szakszerepben, pontosan és legolcsóbban közöltek az összes bel- és külföldi lapokban, valamint naptárakban az **ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ** hirdetői osztályán.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő.

PLATSCHKEK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV., Központi Városház.
Étvágytalanság, hányinger, fejfájás, gyomorhajók ellen csodafejlesztés a **„HÖLGYEK TITKÁRA”** INGYEN — küldi a —
születet kívánatra mindenkinnek
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára.
BUDAPEST, FŐVÁROSI-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE és SZANATORIUMA. (Magyar)
Künn hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilométerrel több jól épült, regényes hegyi utak. Szigorúan tudományosan felügyelt kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes betegségeket legyőző kúria a legkiszélsőbbben vannak berendezve. Künn előtér, modern kávéház. Az intézet egész éven át nyitva van. — Prospa kúria és felvilágosítás szolgálja.
a dr. SCHLESINGER Dr.-féle vizsgyógyintézet, Párizs (Pályaudvar)

Cs. és kir. udvari szállító. **BERNOLENDT**

fényfűz, a világ legjobb fényfűze és fényöröme mindenféle bőrből készült világos és fekete cipők részére. A legjobb fényt kölcsönzik és a bőrt tartóssá teszik. Használt és foltos cipők, barna vagy sárga bőrből „Lyosin” (diszfényfűz) használata által mint új cipők néznek ki.
Alapított 1882. — Gyári raktár: Bécs I. Schulerstrasse 21. — Mindenütt kapható (833—x.1)

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak
Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR” gyógyszerház
Budapest, VI. ker., Váci-körút 17. szám.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható: Nagybecskereken: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jakobi Ármán, Kellner József, Vantoch Zsigmond gyógyszerházakban. — Bégaszentgyörgyön: Szerdahelyi Károly gyógyszerházában. — Szerb-Módoson: J. Grób Ferenc gyógyszerházában. (816—262)

FELTŰNŐ UJDONSÁG.

Delice

legjobb valódi francia SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

660—x.33

A torontáli helyi érdekű vasutak r. t. elsőbbségi kölcsönkötvényeinek 1903 október hó 14-én tartott sorsolásnál kihuzott számok jegyzéke. (839—3.3)

1 drb à 10.000 korona. 15.034.

15 drb à 2000 korona. 10.294, 10.390, 10.477, 10.490, 10.711, 10.712, 10.926, 11.240, 11.241, 11.742, 12.072, 12.294, 12.295, 12.323, 12.438.

23 drb à 1000 korona. 5576, 5690, 5747, 6796, 6839, 7211, 7212, 7243, 7247, 7254, 7373, 7374, 7432, 7564, 7673, 7680, 7893, 7950, 8032, 8089, 8105, 8174, 8269.

32 drb à 200 korona. 1728, 1822, 1834, 1848, 2296, 2404, 2435, 2487, 2533, 2541, 2592, 2648, 2653, 2677, 2695, 2725, 2731, 2732, 2733, 2748, 2766, 2835, 2904, 2993, 2996, 2997, 3013, 3063, 3064, 3065, 3225, 3267.

Alapított 1891-ben.

Világosi Cognac-gyár

Részvény-Társaság

Ménés-Magyarád-Hegyalján.

Posta és vasutállomás:
Világos.

Ajanlja elismert minőségű cognacgyártmányait.

Főraktár: Krecsmáry & Melkuhn-nál
drogueria, Nagybecskerek.

(577—20.16)

Kitünő zongorákat
csakis elsőrendű gyárosoktól
tartok állandóan raktáron.

Olesó árak, _____
_____ részfizetésre is.

Régi zongorákat újjal cserélek
fel és elvállalok mindennemű ja-
vitást, hangolást stb.

(683-12.9)

WEISSER ADON,
orgonaépítő és zongorahangoló
Nagybecskerek, Gizella-part 6. sz.

**FONTOS
GYOMORBAJOSOKNAK!**

Étvágyhiányt, gyomorfájdal-
makat, émelygést, gyomor-
gyengeséget, emésztési zava-
rokat, főfájást stb. megszüntet
azonnal a világhírű valódi
BRÁDY-féle (806/a-7.1)

Máriacelli gyomororvosok.

Sok ezer köszönő és elismerő nyilatkozat! Kis üveg
használati utasítással 80 fill., nagy üveg 1.40 korona.

Gyógyszertárakban kapható.

Főraktár: **BRÁDY C.** gyógyszertára
a „Magyar Királynak” Bécs, honnan kívánatra
ingyen küldetik az érdekes „Specialbroschür”,

5 kor. beküldése után 6 kis üveg,
4-50 kor. beküldése mellett 3
nagy üveg lesz bérmentve
küldve. Képviselet Magyar-
ország részére:
TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszertára Budapest,
Király-utca 12.

Óvakodjunk után-
zatoktól! A va-
lódí Máriacelli
gyomororvosok
fenti védjeggyel
és aláírással kell,
hogy ellátva le-
gyenek.

Tisztelettel van szerencsém
a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy
a fő-utcában (városház épületében) levő
Kothstein János-féle cipész-üzletet
megvettem és azt **Kothstein J. utóda**
WILHELM FERENC cég alatt tovább
vezetem.

Tisztelettel kérem a n. é. közönséget, hogy
az elődöm iránti bizalmat reám is átruházni
méltóztassék, miután főtörökvésem oda
irányul, hogy igen tisztelt megrendelőimet
csakis kifogástalan jó munkával, olesó árak
mellett kiszolgáljam.

Egyben tudatom, hogy az eddig a fő-utcában
birt üzemeltetett rövid idő múlva felhagyom és
az ott lévő cipőkészletemet mélyen leszá-
lított áron eladom.

Tisztelettel (830-10.2)

Wilhelm Ferenc,
cipésmester.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely
már több mint 34 év óta meg-
bizható beörzöslésül alkalmazatik
készenyél, csúszal és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt
bevásárláskor óvatossak le-
gyünk és csakis eredeti üvegeket
dobozokban a „Horgony” védjeggyel
és a „Richter” cégjegyzéssel fogad-
junk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.
árban a legtöbb gyógyszerárban
kapható. Főraktár: **Török**
József gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

(783-40.4)

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona
nyereménynél többet fizettünk nagyrebesült vevőinknek; csak a
legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:
a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a **100.000** „ főnyereményt a 74366. „ „
a **90 000** „ „ a 109780 „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt.
A most következő nagy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000.** 1 nyeremény **400.000.**

1 a **200.000.** 2 a **100.000.** 1 a **90.000.** 2 a

80.000. 1 a **70.000.** 2 a **60.000.** 1 a **50.000.**

1 a **40.000.** 5 a **30.000.** 3 a **25.000.** 8 a **20.000.**

8 a **15.000.** 36 a **10.000** korona és még sok egyéb;

összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000**
korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75 vagy K 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy K. 3.—

$\frac{1}{2}$ „ „ „ 3.— „ „ 6.—; $\frac{1}{1}$ „ „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket *utánvétellel* vagy az *összeg előzetes beküldése* ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 2-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

(784-8.3)

Központ: Terezház-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

RENDELŐLEVÉL IOVÁGANDÓ. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos terve-
zettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben } **utánvételezni kérem.**
} **postautalvánnyal küldöm.**
} **mellékelem bankjegyekben** (bélyegekbén). } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: _____

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.)
díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Trieszti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS
és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját,

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógy-
szerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/2 palack 5 korona, 1/2 palack 2-60
10 palack rendelésénél 10% engedmény.

Kapható Nagybecskereken:

Prandell Rezső és Armbruster József uraknál.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.)
díjmentesen megvizsgáltatni.